

Saksnummer	Utvalg/komite	Dato
021/2020	Fylkesrådet	28.01.2020
016/2020	Fylkestinget	24.02.2020
	Komite for samferdsel	

Justering i satsning på næringsveger som følge av reduksjon i ramme

Sammendrag

Saken omhandler Nordland fylkeskommunes ekstra satsing på viktige næringsveger, «vegmilliarden», som ble vedtatt av fylkestinget i juni 2019. I arbeidet med økonomiplan 2020-2023 ble rammen til satsingen redusert. Som følge av denne reduksjonen må det gjøres en vurdering av hvilke prosjekter som må utsettes. Fylkesrådet anbefaler å skyve satsingen på totalutbedringer til etter fireårsperioden, samt gjøre andre mindre justeringer.

Bakgrunn

Fylkestinget vedtok i FT-sak 99/19 1 mrd. kr i ekstraordinær fylkesvegsatsing for perioden 2020-2023. Satsingen skulle styres som en portefølje, med en tredelt strategi. Under behandlingen av økonomiplan 2020-2023 i fylkestinget i desember 2019, vedtok fylkestinget en omprioritering av midler fra vegsatsingen til drift av videregående skole. Den ekstraordinære satsingen på én milliard kroner på fylkesveger i den kommende fireårsperioden ble dermed redusert til 537 millioner kroner.

Problemstilling

Behandlingen av rullering av Regional transportplan (FT-sak 99/19)

De tre strategiene i vegmilliarden er henholdsvis *punktvise utbedringer*, *nødvendig utbedringstiltak* og *totalutbedringer*. I disse tre strategiene ligger en rekke mindre og større tiltak.

De tre satsingene kan kort beskrives slik:

Punktvise utbedringer kan være forsterkning av vegnettet, endring av svinger og stigninger, breddeutvidelse, dekkelegging m.m. Det er ikke snakk om fullverdige oppgraderinger av vegene, men utbedringer av de mest kritiske stedene langs

vegene.

I rulleringen av regional transportplan ble det vedtatt at følgende prosjekt skulle omfattes under punktvisse utbedringer:

Prosjekt	Økonomisk styringsramme
Lofotpakke	40 mill
Fv. 821 Frøskeland – Myre	120 mill
Fv. 835 Bogen – Tømmerneset	100 mill
Fv. 7488 Støvset – Breivik	50 mill
Fv. 828 Herøy - Dønna	140 mill
Fv. 76 Tosenvegen	90 mill
Total	540 mill

Nødvendig utbedringstiltak omfatter kritiske utbedringer for å opprettholde fremkommelighet, bæreevne på bruene og trafikksikkerhetstiltak. Posten er beregnet på en rekke mindre, men desto viktigere tiltak. Den totale styringsrammen var på 210 millioner kroner de kommende fire årene. I rulleringen av regional transportplan ble det vedtatt at følgende punkter skulle inkluderes:

- Strekningsvise utbedringstiltak på øvrige viktige næringsveger
- Større kystbruene og øvrige bruene på viktige næringsveger
- Miljøtiltak – Ladestasjoner for el-biler
- Tiltak på viktige næringsveger i Ofoten
- Trafikksikkerhetstiltak

Når det gjelder ladestasjoner for el-biler er Enova er i full gang med en støtteordning for å bygge ut ladestasjoner i Nordland. Fylkesrådet ser det derfor ikke hensiktsmessig å ha en fylkeskommunal støtteordning samtidig. Når Enovas prosjekt i Nordland er slutført, vil fylkesrådet gjøre en vurdering om det er behov for en fylkeskommunal støtteordning for å nå målsetningen om svært god dekning av ladestasjoner i hele fylket.

Totalutbedringer er større, mer omfattende og kostnadskreven investeringstiltak over flere år. Utbyggingen vil gjerne gå over flere år. Slike prosjekter krever godkjente reguleringsplaner for å sikre gjennomføring av tiltak når areal må omreguleres til vegformål, når det er behov for grunnerv eller endringer av byggegrenser.

Parsellen **Sortland – Holmen på fv. 82** er seks kilometer lang, og prosjektet omfatter forsterkning og breddeutvidelse til 6,5 meter. På strekningen skal det legges til rette for sammenhengende gang og sykkelveg. Prosjektet har ferdig reguleringsplan, noe som betyr at det relativt raskt kan igangsettes. Totalkostnaden er beregnet til 120 mill. kroner og prosjektet var planlagt fullfinansiert i vegmilliarden

Fv. 810 Bustneslia skal utbedre flaskehalsen som skaper problemer for tyngre kjøretøy, særlig på vinterstid. Det er i et forprosjekt sett på ulike løsninger både med og uten tunnel. Disse løsningene er det behov for å utrede videre. Prosjektet ble kun

lagt inn med et oppstartsbeløp, og en realisering forutsatte bompenger og/eller statlig medfinansiering. Avhengig av hvilken løsning som blir valg er totalkostnaden antatt å være mellom 650-800 mill. kroner.

Fv. 17 Ørnes – Glomfjord skal utbedre tre parseller gjennom Meløy kommune. En Cowi-rapport beregnet kostnaden til 623 mill. kroner (2018-kr) Det foreligger reguleringsplaner for samtlige tre parsellene, men disse er såpass gamle at det er behov for grundig gjennomgang og oppdatering. Også dette prosjektet fikk kun et oppstartsbeløp og i likhet med Bustneslia vil det binde opp store summer i årene på investeringsbudsjettene etter 2023. For å få realisert prosjektet vil det være behov for bompenger og/eller statlig medfinansiering.

Behandling av økonomiplan 2020-2023 (FT-sak 209/19)

I fylkesrådets forslag til økonomiplan var det foreslått en totalbevilgning på 953 millioner kroner den kommende fireårsperioden, med et restbeløp på 47 millioner kroner.

Fylkesrådets forslag	Bevilget i perioden	2020	2021	2022	2023
Satsing på viktige næringsveger	953 000	120 000	170 000	270 000	393 000

I fylkestingets vedtak er satsingen i fireårsperioden redusert til 527 millioner kroner.

Fylkestingets vedtak	Bevilget i perioden	2020	2021	2022	2023
Satsing på viktige næringsveger	527 000	50 000	55 000	89 000	333 000

I fylkestingets vedtak heter det:

Vi finner det derfor nødvendig å redusere satsingen på næringsveger i fylket med 426 mill. kroner i økonomiplanperioden. Dette er svært uheldig, men de økonomiske rammene fra staten gir ikke mulighet til å realisere satsingen.

Drøfting

Fylkestingets vedtak om å redusere rammene til fylkesveg den kommende fireårsperioden gjør at flere av prosjektene må utsettes.

Det anbefales å utsette satsingen på totalutbedringer, det vil si de tre store prosjektene fv. 82 Sortland – Holmen, fv. 810 Bustneslia og fv. 17 Ørnes – Glomfjord. Selv i de opprinnelige planene til vegmilliarden var det snakk om betydelige investeringsmidler etter 2023. Med fylkestingets vedtak blir det enda vanskeligere å få prosjektene realisert. Det kan likevel startes forberedende planarbeid for eventuell fremtidig oppstart av prosjektene, samtidig må det gjøres en vurdering om dette er hensiktsmessig, da slike planer fort blir utdaterte. Når det gjelder fv. 82 Sortland – Holmen er prosjektet ferdig regulert og har ikke behov for planarbeid. Prosjektet har

en total kostnad på ca. 120 mill. kroner. Det vurderes at andre tiltak under posten punktvisse utbedringer er mer kritisk å få iverksatt, blant annet fordi det nylig er lagt nytt asfaltdekke på strekningen. Derfor foreslås det at også dette prosjektet utsettes.

Den resterende reduksjonen i bevilgningen fordeles forholdsmessig mellom *punktvisse utbedringer* og *nødvendig utbedringstiltak*. Den reduserte bevilgningen gjør at omfanget av utbedringene under punktvisse utbedringer vil være i et mindre omfang enn først skissert. Alternativt må enkelte prosjekt tas helt ut. Dette er ikke ønskelig.

Det anbefales å sette av tilstrekkelige midler i 2020 og 2021 til punktvisse utbedringer. Dette for å få midler til prosjekter som er kommet langt i planleggingsfasen og fort kan realiseres. Spesielt gjelder dette Lofotpakke og prosjektet fv. 7488 Støvset – Breivik. Det sistnevnte prosjektet kom inn i vegmilliarden for å få fjernet lastrestriksjoner på bruene på strekningen. Dette er allerede iverksatt. Samtidig er det utfordringer med bæreevne på fv. 812 over Ljøsenhammeren like ved. Det anbefales derfor at fv. 812 over Ljøsenhammeren også inngår innenfor den økonomiske rammen for fv. 7488 Støvset – Breivik.

Den nye fordelingen av midlene i vegsatsingen blir da slik:

Nytt forslag til fordeling	Bevilget i perioden	2020	2021	2022	2023
Punktvisse utbedringer	380 000	20 000	25 000	49 000	286 000
Nødvendig utbedringstiltak	147 000	30 000	30 000	40 000	47 000
Satsing på viktige næringsveger	527 000	50 000	55 000	89 000	333 000

Frem mot neste økonomiplan vil det arbeides med å se på om enkelte av de øvrige prosjektene under punktvisse utbedringer kan realiseres tidligere, for å få en jevnere fordeling i fireårsperioden.

Fylkesrådets vurdering

Reduksjonen i satsingen på viktige næringsveger gjør det vanskelig å få realisert de store prosjektene som ligger inne under totalutbedringer i denne omgang, selv med bompenger/statlig medfinansiering. Samtidig er prosjektene fv. 810 Bustneslia og fv. 17 Ørnes – Glomfjord to prosjekt som krever mye forarbeid, blant annet reguleringsplanarbeid og eventuelt vedtak i Stortinget om bompengefinansiering, slik at det uansett ville tatt noen år før prosjektene kunne startet opp. Fylkesrådet anbefaler derfor at disse prosjektene utsettes til etter fireårsperioden. Arbeidet med å få realisert prosjektene skal likevel fortsette. Fylkesrådet vil synliggjøre ovenfor regjering og storting nødvendigheten av å få statlig medfinansiering for å få realisert slike store prosjekt på viktige fylkeskommunale næringsveger.

Fylkesrådet minner om at forfallet på fylkesvegene er eskalerende og midlene som brukes til vedlikehold av fylkesveger er på et minimum av hva som er forsvarlig. Det er derfor kritisk å finne midler for å få en heving av standarden på de viktigste fylkesvegene i Nordland. Fylkesrådet minner om at det var et enstemmig fylkesting som vedtok satsingen i viktige næringsveger i FT-sak 99/19, og at fylkestinget med

det har gitt et tydelig signal om at fylkesveger skal være et satsingsfelt. Midler som i årene fremover frigjøres gjennom innsparingstiltak i fylkeskommunen bør derfor komme samferdselssektoren til gode.

Konsekvenser for Nordland fylkeskommune

Saken har ingen økonomiske eller personalmessige konsekvenser utover de vedtak som allerede er gjort i fylkestinget.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Fylkestinget støtter de foreslåtte justeringer i satsingen på viktige næringsveger som skissert i saken.
2. Fylkestinget vil påpeke det store behovet for investeringer på fylkesveg, og ber fylkesrådet videreføre arbeidet med å finne rom til å få fullført satsingen som ble vedtatt i FT-sak 99/19.

Bodø den 28.01.2020

Tomas Norvoll
fylkesrådsleder
sign

Bent-Joacim Bentzen
fylkesråd for samferdsel
sign

28.01.2020 Fylkesrådet

Votering i Fylkesrådet

Enstemmig

Innstilling fra Fylkesrådet

Fylkesrådets innstilling enstemmig vedtatt